

TISKOVÁ ZPRÁVA

Praha 20. 12. 2021

Mimořádný příspěvek při nařízené karanténě (tzv. izolačka) – postupy lékařů a zaměstnavatelů

Již podruhé byl Parlamentem ČR schválen zvláštní zákon o mimořádném příspěvku zaměstnanci při nařízené karanténě, který má pomoci zmírnit dopady pandemie covid- 19. Zákon byl dne 16. prosince 2021 podepsán prezidentem republiky a v současné době se čeká na vyhlášení ve Sbírce zákonů, poté nabude platnosti a účinnosti. Příspěvek bude náležet zaměstnancům za prakticky stejných podmínek, jako na jaře tohoto roku, a to navíc i pokud jim byla nařízena karanténa po 30. listopadu 2021 a bude trvat ještě v den nabytí účinnosti zákona, tj. v den kdy bude vyhlášen ve Sbírce zákonů. Nárok na příspěvek bude příslušet nejpozději do 28. února 2022.

Na rozdíl od úpravy platné na jaře letošního roku nebudou stanoveny výjimky z nároku na příspěvek při nařízených karanténách po návratu ze zahraničí.

Pro účely tohoto zákona se karanténou rozumí opět i izolace podle zákona o ochraně veřejného zdraví.

Postupy a řešení jednotlivých situací jsou konstantně nastaveny již od jarní verze zákona o mimořádném příspěvku, z března letošního roku ([tisková zpráva](#)).

Rekapitulace nejčastějších situací

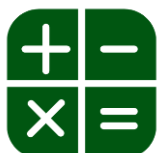
Jaký je rozdíl mezi karanténou a izolací?

Karanténou se rozumí oddělení zdravé fyzické osoby (tj. osoby bez příznaků), která byla během inkubační doby ve styku s infekčním onemocněním nebo pobývala v ohnisku nákazy, od ostatních fyzických osob s cílem zabránit přenosu infekčního onemocnění v období, kdy by se toto onemocnění mohlo šířit.

Izolací se rozumí oddělení fyzické osoby, která onemocněla infekční nemocí nebo jeví příznaky tohoto onemocnění, od ostatních fyzických osob. Podmínky izolace musí s ohledem na charakter přenosu infekce zabránit jejímu přenosu na jiné fyzické osoby, které by mohly infekční onemocnění dále šířit.

Karanténa s bezprostředně navazující izolací se považuje za jednu sociální událost.

At' už bylo rozhodnuto o nařízení karantény nebo izolace, mimořádný příspěvek náleží každému zaměstnanci, kterému zaměstnavatel v prvních 14 dnech proplácí náhradu mzdy podle zákoníku práce. Vyplatí se spolu s touto náhradou.

Vyzkoušejte naši novou Informativní důchodovou aplikaci (IDA) a zjistěte, zda a odkdy máte nárok na starobní důchod a jak vysoký by mohl být.

Službu naleznete na ePortálu ČSSZ:

<https://eportal.cssz.cz/web/portal/-/sluzby/informativni-duchodova-aplikace>

Jak se zaměstnavatel dozví o karanténě a izolaci?

V obou případech je vystavována eNeschopenka, která při správném vystavení nese informaci o tom, jaká je situace pojištěnce.

U karantén, které jsou primárně určeny osobám bez příznaků, bylo použití eNeschopenky umožněno již na začátku března loňského roku, a to za specifických podmínek (vystavují se s diagnózou Z209 a do kolonky profese se uvádí slovo „karanténa“). Zaměstnavatel se dozví o nařízení karantény tak, jak je nyní obvyklé.

Důležité: Karantény za použití eNeschopenky vystavují nyní primárně orgány ochrany veřejného zdraví, tedy krajské hygienické stanice (KHS), praktičtí lékaři již jen výjimečně. Pokud je pojištěnec v karanténě nařízené KHS a z důvodu jeho onemocnění přebírá péči o něj jeho praktický lékař, převezme si tento lékař i eNeschopenku vystavenou KHS a bude zasílat další hlášení související s touto eNeschopenkou (hlášení o změně diagnózy, trvání, skončení dočasné pracovní neschopnosti).

V případě **izolace** jde o osoby s příznaky nebo prokázaným onemocněním covid-19. Zpravidla půjde tedy o případy, kdy se péče ujímá lékař. Pokud pojištěnec má již vystavenou eNeschopenku KHS z důvodu karantény, lékař si ji převezme a ohlásí změnu diagnózy na diagnózu indikující izolaci. Pokud pojištěnec nebyl v karanténě, lékař vystaví eNeschopenku s diagnózou indikující jak dočasnou pracovní neschopnost, tak izolaci. Technické řešení na straně ČSSZ na podkladě použité diagnózy doplní informaci o izolaci do notifikace pro zaměstnavatele.

Indikace karantény nebo izolace se potom objeví v elektronických službách, které využívá zaměstnavatel a je tak bez dalšího zajištěn validní přenos informace o nařízené karanténě či izolaci.

Nadále platí i ustanovení zákoníku práce, podle kterého je zaměstnanec povinen překážku v práci (kterou je i karanténa či izolace) zaměstnavateli oznámit a prokázat.

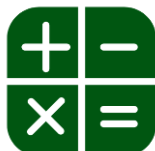
Případ, kdy je nařízena karanténa a zaměstnanec čeká na výsledek testu na onemocnění covid-19

Pokud je test negativní, karanténu ukončí orgán ochrany veřejného zdraví (popř. lékař, pokud o karanténě rozhodl on) v souladu s aktuálně platnými postupy (uplynutím určené doby trvání karantény). Od začátku do konce existuje v těchto situacích pouze jedna vystavená eNeschopenka pro karanténu.

Je-li výsledek testu pozitivní, pak karanténa nemá být ukončena, pacient má být předán do péče ošetřujícího lékaře, který si pacienta převezme, neboť je prokázána přítomnost nemoci. Lékař následně v případě pokračuje, při standardní situaci mění diagnózu na izolaci (U071).

Z pohledu zaměstnavatele:

- Zaměstnavateli se od počátku karantény zobrazuje informace o karanténě v elektronických službách eNeschopenky.
- Po změně diagnózy na izolaci se zaměstnavateli v elektronických službách zobrazí informace o izolaci.
- Podle délky trvání karantény (včetně izolace) vyplácí zaměstnavatel v prvních 14 ti dnech náhradu mzdy a mimořádný příspěvek (tzv. izolačku). Období prvních 14 dnů se přitom počítá ode dne nařízení karantény.

Vyzkoušejte naši novou Informativní důchodovou aplikaci (IDA) a zjistěte, zda a odkdy máte nárok na starobní důchod a jak vysoký by mohl být.

Službu naleznete na ePortálu ČSSZ:

<https://eportal.cssz.cz/web/portal/-/sluzby/informativni-duchodova-aplikace>

Jak to bude v případě, kdy od počátku je vystavena normální eNeschopenka z důvodu onemocnění covid-19 (již od počátku je znám výsledek testu či jsou zcela jasné příznaky)?

Lékař v této situaci při vystavení eNeschopenky uvede diagnózu indikující izolaci (U071) a do pole profese může uvést slovo „izolace“. Po vystavení eNeschopenky zpravidla nebude docházet ke změnám, případně se potvrzuje trvání dočasné pracovní neschopnosti, na konci se dočasná pracovní neschopnost ukončí.

Z pohledu zaměstnavatele:

- Zaměstnavateli se od počátku dočasné pracovní neschopnosti informace o izolaci zobrazí v elektronických službách eNeschopenky.
- Příspěvek se vyplácí po dobu maximálně prvních 14 dnů trvání izolace.

Jak to bude v případě, kdy je zaměstnanci vystavena normální eNeschopenka, např. kvůli akutní infekci horních dýchacích cest. Kvůli nejednoznačným příznakům je nařízen test na onemocnění covid-19, který vyjde pozitivní.

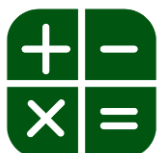
Jde o situaci, kdy se s časovým odstupem potvrdí symptomy onemocnění covid-19. Ty nebyly od začátku natolik průkazné, aby lékař rovnou vystavil eNeschopenku z důvodu onemocnění covid-19, pozitivním testem je později prokázán případ onemocnění covid-19.

Je-li v průběhu dočasné pracovní neschopnosti pro jinou než covidovou diagnózu proveden pozitivní test na onemocnění covid-19, lékař ohlásí změnu diagnózy na U071 (případ izolace).

- Lékař provádí změny v rámci původního Rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti (původní eNeschopenky).
- Po vystavení rozhodnutí o DPN tedy následně po několika dnech dojde ke změně nebo potvrzení další diagnózy, kterou lékař provede k aktuálnímu datu, nebo zpětně k datu počátku dočasné pracovní neschopnosti.

Z pohledu zaměstnavatele:

- Zaměstnavateli se údaj o izolaci zobrazí v elektronických službách eNeschopenky, jakmile lékař ohlásí změnu diagnózy na covidovou U071.
- Změnová notifikace se zaměstnavateli v těchto případech zašle (vygeneruje) pouze, pokud je změna diagnózy na covidovou provedena v prvních 14 dnech trvání dočasné pracovní neschopnosti. Pak již nemá změnová notifikace pro zaměstnavatele význam, neboť již nevyplácí náhradu mzdy.
- Na základě zasláné změnové notifikace zaměstnavatel vyplatí v prvních 14 dnech náhradu mzdy a mimořádný příspěvek, období prvních 14 dnů se přitom počítá ode dne vzniku DPN. Výjimkou může být situace, kdy zaměstnavatel disponuje informací, která zakládá důvodnou pochybnost o tom, že byl zaměstnanec od prvního dne skutečně v karanténě nebo izolaci (např. šlo o počáteční DPN z důvodu pracovního úrazu, který zaměstnavatel šetřil). V takovém případě se může zaměstnavatel obrátit na příslušnou okresní správou sociálního zabezpečení s žádostí o prošetření případu.

Vyzkoušejte naši novou Informativní důchodovou aplikaci (IDA) a zjistěte, zda a odkdy máte nárok na starobní důchod a jak vysoký by mohl být.

Službu naleznete na ePortálu ČSSZ:

<https://eportal.cssz.cz/web/portal/-/sluzby/informativni-duchodova-aplikace>

Našemu zaměstnanci byla nařízena karanténa, test na COVID 19 mu vyšel pozitivní a lékař ho z tohoto důvodu poslal do izolace. Bude zaměstnavatel vyplácet izolačku dvakrát?

V praxi se lze setkat s následujícími postupy:

- eNeschopenku, kterou pro karanténu vystavila hygienická stanice, převezme v souladu s dohodnutým postupem praktický lékař. Neukončuje se při pozitivním testu a ukončí se až např. uplynutím určené doby, popř. odezněním příznaků apod., tedy v souladu s nastavenými postupy lékařů.
- eNeschopenku pro karanténu (Z209) může výjimečně vystavit rovnou lékař a v jejím průběhu zašle v rámci stejné eNeschopenky hlášení o změně diagnózy na „covidovou“ (zejména U071),
- Lékař eNeschopenku vystavenou hygienickou stanicí pro karanténu nepřevzme a vystaví novou eNeschopenku pro onemocnění covid-19 s izolací. Nejde o postup odpovídající řešení dohodnutému mezi Ministerstvem zdravotnictví a zástupci praktických lékařů. Nicméně problém zde nevzniká, protože za karanténu se v nemocenském pojištění považuje i izolace, tj. karanténa trvá nepřetržitě.

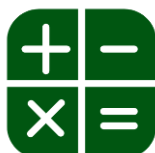
Ve všech případech se jedná o situaci, kdy po nařízené karanténě následuje izolace, tedy pro nárok na příspěvek se jedná o jednu kontinuální sociální událost karantény.

Z pohledu zaměstnavatele:

- Nejprve při vystavení nařízení karantény obdrží zaměstnavatel v elektronických službách eNeschopenky informaci o karanténě.
- V případě hlášené změny diagnózy na izolaci na jedné pokračující eNeschopence bude zaměstnavatel na nastalou situaci upozorněn tak, že k původnímu údaji o karanténě v poli profese, přibude ještě slovo „izolace“, které při ohlášené změně na covidovou diagnózu automaticky doplní systém eNeschopenky. Má tak informaci o navazujícím pokračování karantény z důvodu izolace.
- Pokud si lékař eNeschopenku nepřevzme (případně převezme a nezašle hlášení o změně diagnózy), dostává zaměstnavatel následně jen informaci o ukončení, případně trvání karantény.
- V případě vystavení nové eNeschopenky lékařem vedle eNeschopenky vystavené KHS pro karanténu obdrží zaměstnavatel (kromě informace o eNeschopence z důvodu karantény) též informaci o vystavení další eNeschopenky s příznakem izolace. Opět bude posuzováno jako případ navazujícího pokračování karantény z důvodu izolace. *Pozn. Nejde o dohodnutý postup (viz výše), tj. nemělo by být časté.*

Pro všechny postupy lékaře, kdy navazuje izolace na karanténu, platí, že jde o kontinuální sociální událost karantény. Proto se náhrada mzdy spolu s mimořádným příspěvkem vyplatí pouze jednou, v období prvních 14 dnů ode dne, kdy byl zaměstnanec dán do karantény.

Oddělení komunikace ČSSZ

Vyzkoušejte naši novou Informativní důchodovou aplikaci (IDA) a zjistěte, zda a odkdy máte nárok na starobní důchod a jak vysoký by mohl být.

Službu naleznete na ePortálu ČSSZ:

<https://eportal.cssz.cz/web/portal/-/sluzby/informativni-duchodova-aplikace>

